

KLIS

LIT.: M. Perojević, Petar Kružić, Zagreb 1931. — Lj. Karaman, Oko drevne kliške tvrđave, Split 1933. — C. Fisković, Doprinos upoznavanju Kliške tvrđave, Kalendar Napredak, Sarajevo 1940. — I. Zdravković, Džamija i česma na Klisu, Naše starine, 1957. — F. Oreb, Tvrđava Klis, Arhitektura, 1971, 109–110. — A. Sapunar, Kliška tvrđava danas, Kulturna baština, 1975, 3–4. — Horvat–Matejčić–Priatelj, Barok. — Starohrvatski Solin, Split 1992. D. Kt.

KLISKA, Stanko, arhitekt (Snagovo kraj Zvornika, BiH, 15. IX. 1896 – Beograd, 3. X. 1969). Studirao u Beču i Zagrebu, diplomirao 1923. na zagrebačkome Tehničkome fakultetu. Radio u ateljeu V. Kovačića, u Banovinskoj građevinskoj direkciji u Zagrebu 1923–28, vodio samostalni atelje 1929–41. Od 1941. radi pri Ministarstvu za narodno zdravlje u Beogradu, a 1950–66. profesor je beogradskoga Arhitektonskoga fakulteta.

S. KLISKA, zgrada na uglu Preobraženske ul. i Ilice u Zagrebu

Kliskin zagrebački opus primjer je međuratne hrvatske moderne arhitekture internacionalnoga stila, temeljene na modernističkoj ideji V. Kovačića. Izveo zgradu gimnazije u Sisku (1929); trgovačko-stambenu zgradu na uglu Preobraženske ul. 2 i Ilice 9 (1929–30, s J. Denzlerom i M. Kauzlarićem), stambenu zgradu Matolnik u Stančićevoj ul. 7 (1930), stambenu zgradu na uglu Ul. Ljudevita Posavskoga i Široline ul. (1930) u Zagrebu; zgrade Banovinske bolnice u Požezi (1930), na Sušaku (1931, s E. Steinmannom), u Sisku (1931) i Glini (1931); vilu Žepić u Gregorijančevoj ul. 46 (1932–33), Kliničku bolnicu na Rebru (1933–41, s F. Gabrićem, I. Juranovićem i A. Ulrichom), Dom Crvenoga križa na uglu Derenčinove i Ul. Crvenoga križa 38 (1935), zgradu Banovinske štedionice u Gajevoj 2a (1935–36), te trgovačko-stambenu zgradu na Preradovićevu trgu 5 (1939–40, s A. Ulrichom), sve u Zagrebu. Sudjelovao na natječajima za upravnu zgradu Gradskih poduzeća (1932, II. nagrada) i Ekonomsko-komercijalnu školu (1934, I. nagrada) u Zagrebu, Hrvatski dom na Sušaku (1934, III. nagrada, s A. Ulrichom), Željezničarsku bolnicu na Jordanovcu u Zagrebu (1939, I. nagrada, s A. Ulrichom) i Trgovačku akademiju u Splitu (1939, III. nagrada, s A. Ulrichom). Izlagao na arhitektonskim izložbama u Zagrebu 1932. i Parizu 1933. — Poslije II. svj. rata specijalizirao se za arhitekturu zdravstvenih zgrada, izveo kirurški odjel bolnice u Skoplju (1948), Ginekološku kliniku u Beogradu (1949–56), Sanatorij Predsjedništva vlade u Beogradu (1947–49, adaptiran u Bolnicu za dječju paralizu 1955), Opću bolnicu u Zenici (1952–53), Lječilište za TBC kostiju u Kalištu na Ohridskome jezeru (1953) i Opću bolnicu u Tuzli (1955–56). Projektirao opću bolnicu u Bitolju (s Radivojem Gibarcem) i Centar za majku i dijete u Subotici (1960, s Ivom Antićem).

LIT.: V. Potočnjak, Arhitektura u Hrvatskoj 1888–1938, Građevinski vjesnik, 1939, 4–5. — Arhitektonske realizacije naše savremene izgradnje zdravstvenih ustanova, Arhitektura urbanizam, 1961, 8–9. — U. Martinović, Prof. arh. Stanko Kliska, ibid., 1969, 59. — A. Šegvić, Stanko Kliska, ČIP, 1970, 1. — Z. Uzelac, Hommage à Stanko Kliska, ŽU, 1988, 43–44. — T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. A. Las.

KLOBUČAR, Olga, povjesničarka umjetnosti (Zagreb, 29. VI. 1914). Diplomirala u Zagrebu 1946. Kustos, potom muzejska savjetnica Muzeja za umjetnost i obrt 1943–79. Proučava keramiku i porculan, a napose se bavi nalazima kasnosrednjovj. keramike, proizvodnjom domaćih tvornica kamenine u XIX. i poč. XX. st. te razvitkom suvremene keramike. Dopisni član Internacionalne akademije keramike u Ženevi (od 1955).

BIBL.: O našoj keramici, Umetnost (Beograd), 1950, 3; Kako postavljati muzeje primijenjenih umjetnosti, Muzeji (Beograd), 1954, 9; Moderne kroatičke Keramik (katalog, Beč), Zagreb 1956; Tvornica kamenine u Zagrebu, Iz starog i novog Zagreba, I, Zagreb 1957; Pečnjaci starih gradova Susjedgrada i Samobora, Tkalčevićev zbornik, II, 1958 (s T. Stahuljakom); Zagrebačka tvornica keramičkog posuda i peći Josipa Kalline, Iz starog i novog Zagreba, II, Zagreb 1960; Keramičko stvaranje Luja Bezzeredija, Naša dostignuća, 1960, 3; Lujo Bezzeredi (katalog), Zagreb 1970; Milana Hrzić Balić (katalog), Zagreb 1972; Blanka Dužanec (katalog), Zagreb 1976; Krapinska kamenina (katalog), Zagreb 1978. M. Ton.

KLOBUČARIĆ, Ivan, kartograf (Dubašnica na Krku, oko 1550 – Fürstenfeld, Austrija, oko 1605). Od 1570. živi u samostanu na Rijeci, a poslije u Fürstenfeldu u Štajerskoj. Skupio je opsežnu topografsku građu za kartu Štajerske, Slovenije, Istre i Dalmacije, koja se sastoji od nekoliko stotina skica i crteža sačuvanih u Zemaljskome arhivu u Grazu.

LIT.: M. Marković, Razvitak kartografskih upoznavanja današnjih jugoslavenskih zemalja, I, Zagreb 1975. — A. Pandžić, Pet stoljeća zemljopisnih karata Hrvatske (katalog), Zagreb 1988. R.

KLOKOČ, utvrđeni grad u ruševinama kraj rijeke Gline, SI od Slunja; pravokutna je tlocrta s jakom cilindričnom obrambenom kulom na jednom uglu. U grad, okružen palisadama i jarkom, ulazilo se preko mosta, pa ljestvama do prvoga kata. Od 1224. središte plemena klokočkoga; od 1387. posjeduju ga Frankopani, potom grofovi Celjski, Jan Vitovec, 1530. Ivan Karlović, a 1557. pripao je krajiškoj upravi. Napušten, grad je obnovljen oko 1681. Poslije je služio kao stan za časnike do sred. XIX. st. A. Ht.

KLOPOTAN, Franjo, naivni slikar (Presečno, 16. IX. 1938). Fotograf u Varaždinu, od 1960. bolničar u Zagrebu. God. 1966–69. zaposlen u Hamburgu. Slika od 1961. najprije u stilu hlebinske škole, nakon toga se priklanja fantastici. Njegovi likovi, životinje i raslinje poneseni su imaginacijom u kojoj se bajka prožima sa zbiljom, a slikar se predaje bujnosti maštovita prikazivanja. Samostalno izlagao u Zagrebu (1963, 1965, 1973, 1982, 1983, 1988, 1989, 1993), Dubrovniku (1964), Varaždinu (1971, 1986), Varaždinskim Toplicama (1975), Hamburgu (1965, 1975, 1977),